

Vreme: 01.09.2026 13:07

Medij: nova.rs

Link: <https://nova.rs/magazin/lifestyle/krenuli-su-da-grade-novi-auto-put-ali-umesto-novog-puta-pronasli-su->

Autori: Milorad Milovanović

Teme: autoputevi, magistrale

Naslov: Krenuli su da grade novi auto-put, ali umesto novog puta pronašli su grad pun blaga

5234

Arheolozi u Češkoj naišli su na jedno od najbogatijih keltskih nalazišta ikada otkrivenih na prostoru Bohemije i to sasvim slučajno, tokom priprema za izgradnju [auto-puta](#). Arheolozi u Češkoj naišli su na jedno od najbogatijih keltskih nalazišta ikada otkrivenih na prostoru Bohemije i to sasvim slučajno, tokom priprema za izgradnju [auto-puta](#). Podeli vest: Oglas Istraživanja su sprovedena 2025. godine pre radova na trasi [auto-puta](#) D35, a ono što je u početku trebalo da bude rutinska arheološka provera terena pretvorilo se u ogromno otkriće. Na lokalitetu u blizini grada Hradec Kralove pronađeno je čitavo naselje iz drugog veka pre nove ere, sa stotinama zlatnih i srebrnih novčića, nakitom, čilibarom, luksuznom keramikom, ostacima kuća, radionicama i najmanje jednim svetilištem. Tim Muzeja Istočne Bohemije u Hradec Kraloveu opisao je nalazište kao jednu od najvećih zbirki arheoloških predmeta ikada pronađenih u Bohemiji. Najveće iznenađenje za istraživače nije bila samo količina dragocenosti, već činjenica da su pred sobom imali ostatke celog naselja iz perioda kulture La Tene, koja se vezuje za keltske zajednice gvozdenog doba. Arheolozi veruju da ovo nije bilo obično selo. Na osnovu pronađenih predmeta i tragova proizvodnje, naselje je najverovatnije predstavljalo veliki trgovački i zanatski centar koji je bio povezan sa udaljenim delovima Evrope. Na to ukazuju zlatni i srebrni novčići, kalupi za izradu novca, veliki broj luksuznih keramičkih posuda i čilibar, materijal koji je u to vreme imao ogromnu vrednost. Istraživači smatraju da je naselje bilo povezano sa važnim trgovačkim putevima koji su povezivali Baltik sa Mediteranom. Razmere nalazišta najbolje pokazuje podatak da je sa terena prikupljeno oko 22.000 kesa sa arheološkim materijalom. Među predmetima su svakodnevni predmeti, delovi kuća i radionica, ali i izuzetno bogata kolekcija nakita. Tomaš Mangel, profesor Univerziteta Hradec Kralove i jedan od rukovodilaca iskopavanja, izjavio je da bi broj pronađenih delova novčića mogao da se meri stotinama. Pored toga, pronađeni su delovi bronzanih i gvozdених fibula, narukvica, metalni delovi pojaseva, staklene perle i drugi ukrasni predmeti. Sve to ukazuje na zajednicu koja je bila daleko bogatija i razvijenija nego što bi se očekivalo od običnog naselja iz tog perioda. Jedno od pitanja na koje arheolozi još nemaju konačan odgovor jeste - kojoj su keltskoj grupi pripadali ljudi koji su živeli u ovom naselju. Na lokalitetu nisu pronađeni natpisi koji bi mogli direktno da otkriju njihov identitet. Bohemija se tradicionalno povezuje sa keltskim plemenom Boja, po kojem je ovaj istorijski region verovatno i dobio ime. Ipak, Mangel upozorava da savremena istraživanja ne omogućavaju tako jednostavan zaključak. Prema njegovim rečima, može se sa sigurnošću reći da su Boji živeli negde u srednjoj Evropi, ali nije moguće automatski svako keltsko nalazište u Bohemiji pripisati upravo njima. Još jedna okolnost posebno je oduševila istraživače. Nalazište gotovo da nije bilo dirano. Arheološki lokaliteti bogati novčićima i metalnim predmetima često su meta ilegalnih tragača sa detektorima metala, zbog čega se veliki deo istorijskog konteksta zauvek izgubi. Ovde se to, srećom, nije dogodilo. Arheolozi su bili iznenađeni ogromnom koncentracijom predmeta čak i u površinskim slojevima zemljišta, što im je omogućilo da mnogo preciznije rekonstruišu način života ljudi koji su pre više od 2.000 godina živeli na tom mestu. Lokalitet zauzima površinu od oko 25 hektara, ali oko njega nisu pronađene fortifikacije. To je veoma važan detalj. Veća keltska naselja iz kasnijeg perioda često su bila snažno utvrđena, dok ovo naselje izgleda pripada ranijoj fazi razvoja velikih ekonomskih centara. Istraživači zato smatraju da je ono funkcionisalo kao važan regionalni centar trgovine i proizvodnje pre pojave velikih utvrđenih keltskih gradova, poznatih kao opidumi. Posebno je zanimljivo prisustvo čilibara. Čilibar je vekovima bio jedna od najcenjenijih roba u Evropi i transportovan je sa obala Baltičkog mora prema centralnoj i južnoj Evropi. Mreža puteva kojima je prevožen poznata je kao Put čilibara. Pronađeni čilibar, zajedno sa luksuznom keramikom i novcem, snažno ukazuje na to da je keltsko naselje kod Hradec Kralovea bilo uključeno u široku trgovačku mrežu koja je povezivala sever Evrope sa Mediteranom. To znači da stanovnici ovog mesta nisu živeli izolovano. Naprotiv, bili su deo ekonomskog sistema koji je obuhvatao ogroman deo tadašnje Evrope. Za arheologe je ovo nalazište posebno važno zato što na jednom mestu pruža gotovo kompletnu sliku života jedne keltske zajednice - od stanovanja i svakodnevnog života do trgovine, religije, zanatstva i proizvodnje novca. Zlato i srebro možda najviše privlače pažnju javnosti, ali za naučnike su jednako važni ostaci kuća, radionica, keramike i drugi predmeti koji mogu da pokažu kako je čitavo naselje funkcionisalo. Muzej Istočne Bohemije najavio je i izložbu posvećenu ovom otkriću, na kojoj bi trebalo da budu predstavljeni najznačajniji predmeti - uključujući zlato, srebro i čilibar. A sve je počelo na mestu na kojem je prvobitno trebalo samo da prođe novi [auto-put](#). Učestvuj u diskusiji ili pročitaj komentare 1. 2. 3. 4. 5.

